

ALKULAATU

Kasvisten alkutuotannon kestävyys näkyväksi
laatujärjestelmien avulla

Perunapäivä 21.1.2025
Anne Piirainen, MTK

Taustalla

- 3. osapuolen sertifiointiin perustuva laatujärjestelmä:
 - Läpinäkyvyys
 - Luotettavuus
 - Tuoteturvallisuuden, ympäristön huomioimisen ja työntekijöiden terveyden, turvallisuuden ja hyvinvoinnin varmistaminen

- CSDDD eli EU-huolellisuusvelvoitelainsäädäntö 2024
 - Kestävyysraportointivaatimus ulottuu toimitusketjuihin
 - Saksassa voimaan jo 2023
 - Lidl edellyttää suorilta tavarantoimittajilta kestävyys-/vastuullisuusauditointia EcoVadis-alustalla (englanninkielinen alusta)

SLC

HANKE- TIIMI

- Hankepäällikkö Taru Antikainen
- Asiantuntija Anne Piirainen (80% työaika)
- Erikoiskasviasiantuntija Antti Lavonen
- Erikoiskasviasiantuntija Mika Virtanen
- Juristi Kimmo Tammi

Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministeriet

alkulaatu – kasvisten alkutuotannon kestävyys näkyväksi laatujärjestelmien avulla

- suomalaisen alkutuotannon kestävyys näkyväksi laatujärjestelmien avulla
- edistää vientiä
- Hanke kestää 3 vuotta
- 1.9.2024 – 31.8.2027
- tuloksista tiedotetaan aktiivisesti sekä hankkeen edetessä että hankkeen loputtua

Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministeriet

SLC

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Alkulaatu – kasvisten alkutuotannon kestävyys näkyväksi laatujärjestelmien avulla

Hankkeen kohderyhmä:

- elintarvikkeiden alkutuottajat
- pakkaamot
- sertifiointiprosesseihin osallistuvat asiantuntijat ja organisaatiot.

ALKULAATU

Kasvien alkutuotannon kestävyys näkyväksi
laatujärjestelmien avulla

Alkulaatu tavoitteet 1/2

Hankkeessa on kaksi toimenpidekokonaisuutta alatoimenpiteineen:

1. Kasvissektorin laatujärjestelmä GLOBALG.A.P.

- 1) Hyväksytty kansallinen tulkintaohje GLOBALG.A.P. IFA Hedelmät ja vihannekset -standardista
- 2) GLOBALG.A.P:n pakkaamosertifiointin (PHA) käyttöönoton edistäminen pilotoinnin avulla (vaatii lobbaustötä GG:n suuntaan)
- 3) GLOBALG.A.P.-neuvontaa tekevien konsulttien ja laatujärjestelmävastaavien yhteistyö

Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministeriet

SLC

Tavoitteet 2/2

2. **Laatujärjestelmien hallinnointi ja kestävyysraportointi**
 - 1) Laatujärjestelmien tukimateriaalin yhtenäistäminen ja uuden tukimateriaalin tuottaminen tuottajien tarpeiden mukaisesti
 - 2) Laatujärjestelmiin perustuvan kestävyysraportoinnin edistäminen, tarkistuslistojen tuottaminen ja tuottajien kouluttaminen

SLC

Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministeriet

GG-toimenpiteet

GG-kansallinen tulkintaohje Hedelmät ja vihannekset standardille

- Lainsäädännön vienti GG-standardiin
- Paremman suojan tarjoava ehto jää voimaan
- Suomen- ja ruotsinkielisinä englanninkielisen lisäksi

Pakkamosertifiointi- lobbausta tehtävä vielä että voisi ottaa käyttöön

Tukimateriaalisto-jakelukanava ja ylläpito

Kansallinen yhteistyö- GG-konsultointia/neuvontaa antavien yhteistyöfoorumien luominen

KESTÄVYYSRAPORTOINTI

- Hankkeen toteutuksen aloitus kestävyysraportointityökaluilla
- Raportointityökalujen kehittäminen GRI-raportointistandardisarjan ja muiden olennaisten standardien mukaisesti
- Vertailu EcoVadis-auditointiympäristön vaatimusten kanssa (Lidl suorat tavarantoimittajat)
- Hyödynnetään nykyistä tukimateriaalia, päivitys tarpeen mukaisesti – GG-tukimateriaalit hyödynnettävissä
- Ohjeistukset, lomakkeet ->käsikirja

Kasvisalan laatujärjestelmät Suomessa

Kasvisten alkutuotannossa on käytössä tällä hetkellä 3 eri laatujärjestelmäohjelmaa (scheme)

1. **Laatutarha** (ei ole sertifiointijärjestelmä)

- 2. osapuolen neuvonnallinen auditointi joka 4. vuosi, kahden vuoden kuluttua auditoinnista tehtävä itsearviointi ja palautettava KK:lle
- **Viljelmän Laatutarha**
- **Pakkaamon Laatutarha**

Järjestelmän omistaja Kotimaiset Kasvikset ry, joka ostaa järjestelmän hallinnoinnin ja uudistamisen ulkopuoliselta toimijalta, sillä omaa henkilöstöä KK:lla ei ole

Kasvisalan laatujärjestelmät Suomessa

2. IP-järjestelmä – 3. osapuolen auditointiin perustuva järjestelmä

- IP Kasvikset Perussertifiointi
- IP Sigill kasvikset
- IP Elintarvike Perussertifiointi soveltuu kasviksia pakkaaville yrityksille
- IP Sigill Koriste- ja taimitarhakasvit
- Lisämoduuleina IP Työehdot ja Ilmastosertifiointi
- Järjestelmässä on sertifiointi myös muille tuotantosunnille

Järjestelmän omistaja on ruotsalainen SKAB Ab, Suomessa asiamies Laatu Suomesta Oy/Katarina Lassheikki v. 2025 alkaen

SIGILL[®]
KVALITETSSYSTEM AB

Kasvisalan laatu järjestelmät Suomessa

3. GLOBALG.A.P. Hedelmät ja vihannekset – 3. osapuolen auditointiin perustuva kansainvälinen järjestelmä

- Kansainvälisesti laajimmin käytössä oleva järjestelmä kasvisten alkutuotannossa
- Lisäosia useita, Suomessa tällä hetkellä GRASP GG- sosiaalisten käytäntöjen riskinarviointi käytössä, josta on kansallinen tulkintaohje
- Mahdollistaa viennin sekä toimittamisen kv-kasvistuotteiden jatkojalostusyrityksille
- Välittäjillä oltava CoC-Change of Custody-sertifiointi, jotta voivat myydä GG-sertifioituna ja merkitä sertifiointistatuksen myyntiasiakirioihin (laskut. Lähetteet, rahtikirjat)

GLOBALG.A.P.

Sertifiointivaihtoehdot:

- Tilakohtainen sertifiointi (optio 1 n. 40)
- Ryhmäsertifiointi (optio2)
 - Tällä hetkellä ryhmäsertifiointi kahdella tuottajaorganisaatiolla: Vihannes-Laitila (34) ja Andelslaget Närpes Grönsaker (34)
 - Valmisteilla yhdellä jatkojalostajayrityksellä

Muutamaa poikkeusta lukuunottamatta kaikilla myös GRASP-arviointi

Nykyiset ja tulevat vaatimukset kasvissektorilla

- GLOBALG.A.P. +GRASP tai IP-SIGILL (+Työehdot) - yhden vk-ketjun vaatimus tällä hetkellä, lisäksi 30.4.2025 EcoVadis-auditointi
- Toinen vk-ketju: 1.1.2026 vk-ketjun omien tuotemerkkien tuottajilla oltava GLOBALG.A.P. (+GRASP) tai IP-Perussertifiointi /IP-SIGILL (+Työehdot), myös jatkojalosteiden raaka-aineiden viljelijöillä
- Viennissä/tuonnissa välittäjillä oltava CoC-ketjujäljitettävyyssertifiointi jotta voi myydä GG-sertifioituna

Nykyiset ja tulevat vaatimukset kasvissektorilla

- Laatu Suomesta Oy aloitti toiminnan 20.1.2025
- Toiminnanjohtaja Katarina Lassheikki
- IP-järjestelmän asiamies suomessa
- “Pyrittävä löytämään ratkaisu IP-järjestelmästä”
- Jos asiakas valinnut muun järjestelmän, ok kouluttaa/antaa neuvontaa siitä
- GG-koulutukset ja konsultoinnit alihankintana
- Ei GG-RMS-ohjelmaa

ALKULAATU

Kasvien alkutuotannon kestävyys näkyväksi
laatujärjestelmien avulla

Kiitos!

Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministeriet

SLC

